

Số: 2511/KH-UBND

Điện Biên, ngày 06 tháng 6 năm 2024

KẾ HOẠCH

Phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên, giai đoạn 2024 - 2025

Thực hiện Quyết định số 5003/QĐ-BYT ngày 29/10/2021 của Bộ Y tế ban hành Kế hoạch phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp tại Việt Nam giai đoạn 2021-2025; tiếp theo Kế hoạch số 1605/KH-UBND ngày 02/6/2022 của UBND tỉnh ban hành Kế hoạch phòng, chống bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên giai đoạn 2022-2025. UBND tỉnh ban hành Kế hoạch phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên, giai đoạn 2024 - 2025, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung: Góp phần làm giảm gánh nặng bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên và nâng cao sức khỏe cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể

- Mục tiêu 1: Đánh giá mức độ lưu hành của nhóm bệnh ký sinh trùng như bệnh giun truyền qua đất, bệnh sán lá truyền qua thức ăn, bệnh ký sinh trùng truyền từ động vật sang người...; xây dựng được bản đồ dịch tễ của bệnh và nhóm bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên.

- Mục tiêu 2: Xác định được nhu cầu can thiệp, làm cơ sở để lập kế hoạch phòng chống bệnh ký sinh trùng theo từng nhóm bệnh, từng vùng dịch tễ.

II. ĐỊA ĐIỂM, THỜI GIAN

1. Địa điểm: Thực hiện tại 10/10 huyện, thị xã, thành phố.

2. Thời gian

- Năm 2024: Đánh giá tỷ lệ nhiễm 07 bệnh ký sinh trùng (bệnh giun đũa, bệnh giun tóc, bệnh giun móc, bệnh sán dây, bệnh sán lá ruột lớn, bệnh sán lá ruột nhỏ, bệnh sán lá gan nhỏ).

- Năm 2025: Đánh giá tỷ lệ nhiễm 03 bệnh ký sinh trùng (bệnh ấu trùng giun đũa chó mèo, bệnh sán lá gan lớn, bệnh giun xoắn).

III. NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG

1. Thu thập số liệu tình hình bệnh ký sinh trùng thường gặp giai đoạn 2019 - 2023

- Thu thập số liệu tình hình bệnh ký sinh trùng thường gặp tại tỉnh từ kết

quả điều tra do tuyến tỉnh và Trung ương thực hiện trong giai đoạn 2019 - 2023.

- Thiết kế mẫu thu thập số liệu giai đoạn 2019 - 2023 theo xã, huyện, tỉnh.

2. Tập huấn về phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp: Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ y tế các tuyến về phòng, chống bệnh ký sinh trùng và phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp.

3. Tổ chức điều tra phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp

3.1. Địa điểm, cỡ mẫu, chọn mẫu điều tra

- Địa điểm điều tra: Thực hiện điều tra tại 10 huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh (gọi chung là huyện). Tại mỗi huyện chọn đại diện 02 xã/phường/thị trấn (gọi chung là xã) phân bố theo 01 xã thị trấn/thị tứ và 01 xã nông thôn.

- Cỡ mẫu: 200 người/xã: Tại mỗi xã được chọn, chọn ngẫu nhiên 03 thôn/bản/tổ (gọi chung là thôn); tại mỗi thôn được chọn, chọn ngẫu nhiên 25-30 hộ gia đình; tại mỗi hộ gia đình được chọn, chọn 2-3 người trong hộ để xét nghiệm sao cho đủ 200 người/xã.

- Đối tượng xét nghiệm: Là người từ 02 tuổi trở lên đến 65 tuổi.

- Đối tượng phỏng vấn: Là người từ 16 tuổi trở lên có tham gia xét nghiệm, khoảng 150 người/xã.

3.2. Xét nghiệm, phỏng vấn

- Xét nghiệm phân bằng kỹ thuật Kato-Katz.

- Kỹ thuật ELISA xét nghiệm phát hiện kháng thể kháng ký sinh trùng.

- Thực hiện phỏng vấn bằng bộ câu hỏi KAP để xác định yếu tố liên quan đến nhiễm ký sinh trùng.

3.3. Các bệnh ký sinh trùng được sử dụng để phân vùng: Dựa trên các đặc điểm về tự nhiên, xã hội, tập quán sinh hoạt, điều kiện vệ sinh môi trường, điều kiện nguồn lực thực tế (*kinh phí, nhân lực, khả năng xét nghiệm, chẩn đoán...*); tỉnh Điện Biên lựa chọn 10 loại bệnh ưu tiên đánh giá trong giai đoạn 2024 - 2025, cụ thể như sau:

- Bệnh giun truyền qua đất: Bệnh giun đũa, bệnh giun tóc, bệnh giun móc.

- Bệnh sán lá truyền qua thức ăn: Bệnh sán lá gan lớn, bệnh sán lá gan nhỏ, bệnh sán lá ruột lớn, bệnh sán lá ruột nhỏ.

- Các bệnh ký sinh trùng lây truyền từ động vật sang người: Bệnh sán dây, bệnh ấu trùng giun đũa chó mèo, bệnh giun xoắn.

4. Tổng hợp kết quả điều tra, phân vùng, xây dựng bản đồ phân vùng: Các vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng gồm: Vùng không lưu hành bệnh; vùng có nguy cơ với bệnh ký sinh trùng; vùng lưu hành bệnh nhẹ; vùng lưu hành bệnh vừa; vùng lưu hành bệnh nặng.

- Chỉ số đánh giá: Sử dụng chỉ số tỷ lệ nhiễm bệnh ký sinh trùng và các chỉ số về yếu tố liên quan để phân loại các vùng dịch tễ.

- Cách tính chỉ số, phương pháp phân tích và xử lý số liệu, xếp loại phân vùng, vẽ bản đồ phân vùng, đánh giá mức độ nguy cơ thực hiện theo hướng dẫn tại Quyết định số 5003/QĐ-BYT.

5. Xây dựng kế hoạch phòng, chống bệnh ký sinh trùng theo từng vùng dịch tễ: Căn cứ kết quả điều tra đánh giá và phân vùng dịch tễ của từng địa phương, tiến hành xây dựng kế hoạch phòng, chống bệnh ký sinh trùng, đề xuất can thiệp phù hợp với từng vùng dịch tễ, đảm bảo nhu cầu thuốc, hóa chất, vật tư, sinh phẩm, kinh phí... phục vụ công tác chẩn đoán và điều trị các bệnh ký sinh trùng.

6. Truyền thông phòng, chống bệnh ký sinh trùng

- Phối hợp giữa các sở, ban, ngành tỉnh, các tổ chức chính trị - xã hội để tổ chức các hoạt động truyền thông phòng chống bệnh ký sinh trùng tại cộng đồng cho người dân như: Vận động người dân thực hiện vệ sinh cá nhân, rửa tay sạch, ăn uống hợp vệ sinh, cho trẻ uống thuốc tẩy giun theo hướng dẫn, vận động những người có nguy cơ nhiễm giun, sán đến cơ sở y tế để khám phát hiện sớm và được điều trị kịp thời.

- Phối hợp giữa y tế cơ sở và các trường học truyền thông cho giáo viên, học sinh, cha mẹ học sinh về nguyên nhân, tác hại, các biện pháp phòng, chống bệnh ký sinh trùng, lợi ích của việc tẩy giun định kỳ.

IV. KINH PHÍ: Nguồn ngân sách nhà nước theo phân cấp ngân sách hiện hành và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành tỉnh, các tổ chức chính trị - xã hội, UBND các huyện, thị xã, thành phố tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch phân vùng dịch tễ các bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên giai đoạn 2024 - 2025.

- Chỉ đạo Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh làm đầu mối tổ chức triển khai phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng trên địa bàn tỉnh; chỉ đạo Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố phối hợp thực hiện các hoạt động phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng trên địa bàn tỉnh bảo đảm chất lượng, hiệu quả.

- Lập dự toán kinh phí thực hiện các nội dung của Kế hoạch, trình UBND tỉnh xem xét, bố trí kinh phí thực hiện; bảo đảm cung ứng đầy đủ thiết bị, vật tư, hóa chất... đáp ứng hoạt động phân vùng dịch tễ các bệnh ký sinh trùng.

- Phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường truyền thông, giáo dục sức khỏe về phòng, chống các bệnh ký sinh trùng, nâng cao nhận thức của người dân, từ đó người dân biết chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh ký sinh trùng.

- Phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông khuyến khích, hướng dẫn người dân cài đặt và sử dụng ứng dụng Điện Biên Smart để cập nhật kịp thời về công tác phòng, chống các bệnh ký sinh trùng, nâng cao nhận thức, từ đó người

dân biết chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh ký sinh trùng.

- Chỉ đạo kiểm tra, giám sát hoạt động phân vùng dịch tễ các bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn, báo cáo kết quả thực hiện theo quy định.

2. Sở Tài chính: Căn cứ khả năng cân đối ngân sách địa phương, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu cho UBND tỉnh bố trí kinh phí ngân sách Nhà nước triển khai hoạt động phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng trên địa bàn tỉnh theo quy định của Luật ngân sách Nhà nước và phân cấp quản lý ngân sách hiện hành.

3. Sở Thông tin và Truyền thông: Phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan hướng dẫn các cơ quan thông tấn, báo chí, Cổng/Trang thông tin điện tử, hệ thống thông tin cơ sở tăng cường tuyên truyền về tác hại, gánh nặng bệnh tật của các bệnh ký sinh trùng, đặc điểm đường lây nhiễm, các yếu tố nguy cơ, các biện pháp phòng, chống bệnh ký sinh trùng.

4. Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Điện Biên Phủ: Phối hợp với Sở Y tế, các sở, ban, ngành tỉnh, địa phương liên quan mở chuyên trang, chuyên đề, tăng cường các tin, bài thường xuyên tuyên truyền về phòng, chống dịch các bệnh ký sinh trùng.

5. UBND các huyện, thị xã, thành phố

- Chỉ đạo triển khai thực hiện các nội dung của Kế hoạch trên địa bàn quản lý; bố trí ngân sách đảm bảo kinh phí thực hiện các nhiệm vụ thuộc trách nhiệm của cấp huyện trong kế hoạch.

- Chỉ đạo đẩy mạnh truyền thông, giáo dục sức khỏe về phòng, chống các bệnh ký sinh trùng nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của người dân.

Trên đây là Kế hoạch phân vùng dịch tễ bệnh ký sinh trùng thường gặp trên địa bàn tỉnh Điện Biên, giai đoạn 2024 – 2025; đề nghị các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh; yêu cầu các sở, ban, ngành tỉnh, UBND các huyện, thị xã, thành phố chủ động tổ chức triển khai thực hiện đảm bảo nội dung, yêu cầu./.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế (b/c);
- Lãnh đạo UBND tỉnh;
- Viện Sốt rét-Ký sinh trùng-Côn trùng Trung ương;
- Các sở, ban, ngành tỉnh;
- Các tổ chức chính trị xã hội tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Lưu: VT, KGVX^(HDD).

(Handwritten mark)

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Vừ A Bằng

Phụ lục
BẢNG BỆNH KỸ SINH TRÙNG VÀ DỰ KIẾN TIẾN ĐỘ PHÂN VÙNG
 (Kèm theo Kế hoạch số 254/KH-UBND ngày 06/6/2024 của UBND tỉnh)

TT	★ Tên bệnh (ICD 12)	2024	2025
1	Bệnh giun đũa	x	
2	Bệnh giun tóc	x	
3	Bệnh giun móc	x	
4	Sán lá gan nhỏ	x	
5	Sán lá gan lớn		x
6	Sán dây	x	
7	Sán lá ruột lớn	x	
8	Sán lá ruột nhỏ	x	
9	Bệnh ấu trùng giun đũa chó mèo		x
10	Giun xoắn		x
	Tổng cộng số bệnh	7	3